

Kod ucznia	
Liczba punktów	

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ZAWODY REJONOWE – 10.02.2025 r.

Drogi Uczniu,

witamy Cię na II etapie Konkursu przedmiotowego z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo wykonać wszystkie zadania.

- Arkusz liczy 9 stron i zawiera 18 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Nie używaj korektora.
- Odpowiedzi w zadaniach zamkniętych zakreslaj kółkiem, a w razie pomyłki przekreśl kółko dużą literą „X” i zaznacz inną odpowiedź.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Na wykonanie zadań masz 90 minut.

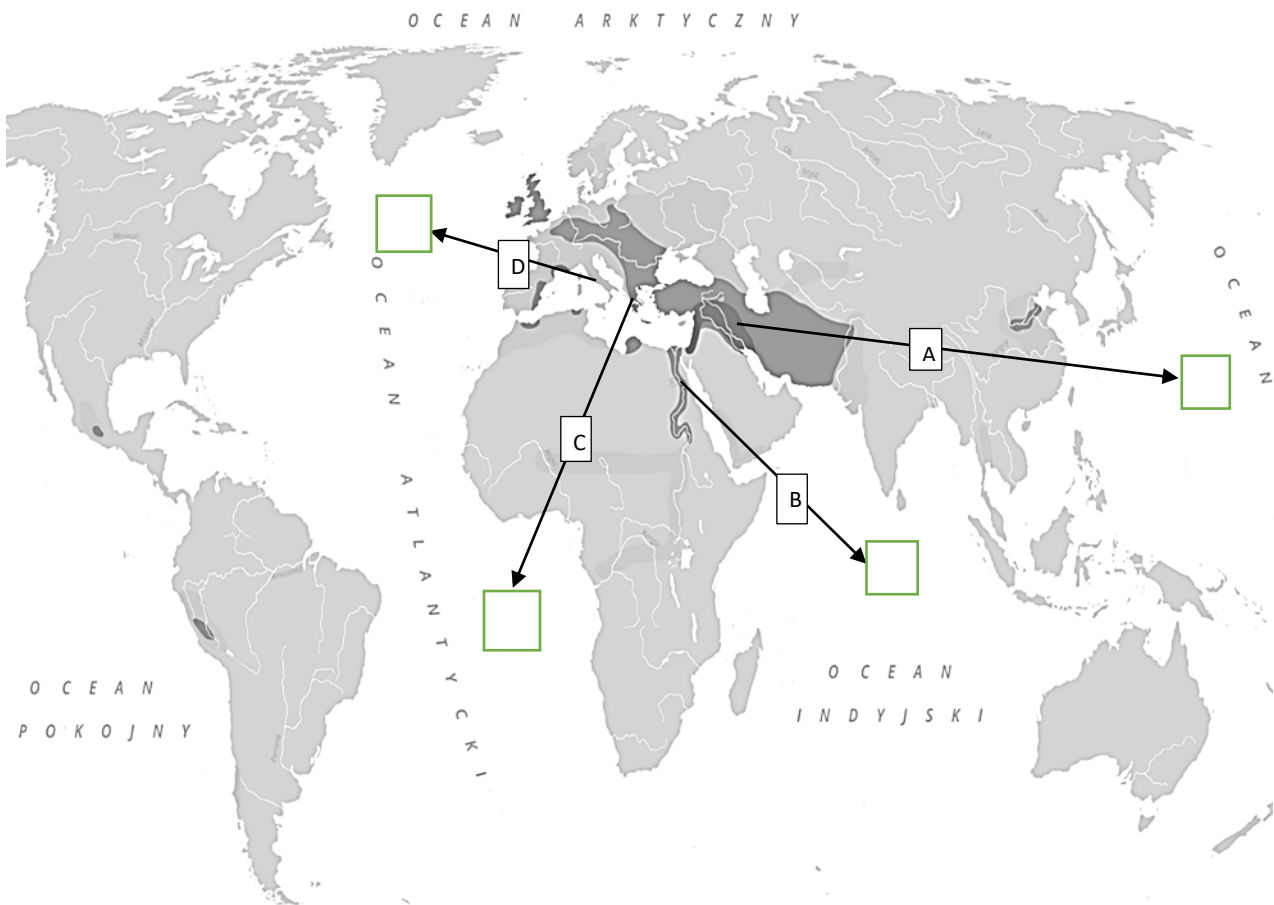
Powodzenia!

Ilustracja do zadań 1. i 2.

<https://naukawpolsce.pl>

Zadanie 1. Wstawiając we właściwe okienko znak „X”, zaznacz na mapie kraję geograficzno-historyczną, w której narodziło się pismo przedstawione na ilustracji.

Źródło: Wikipedia

Zadanie 2. Zakreśl poprawne zakończenie zdania.

Pismem pokazanym na ilustracji spisany został tekst

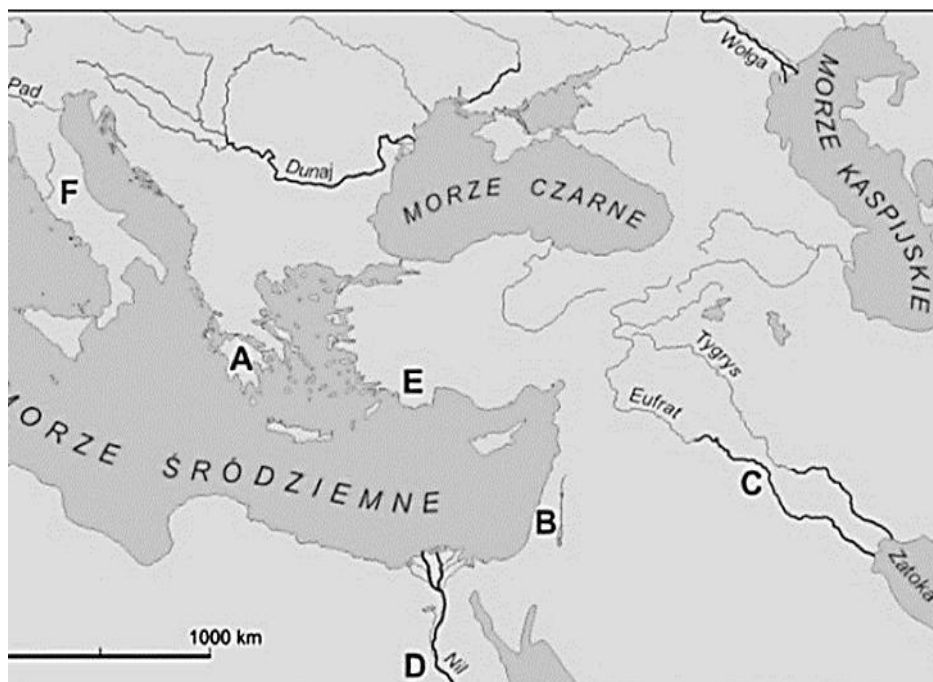
- A. świętej księgi Izraelitów.
- B. Kodeksu Hammurabiego.
- C. egipskiej Księgi Umarłych.
- D. Żadna odpowiedź nie jest poprawna.

Przeczytaj tekst źródłowy i wykonaj zadania 3. i 4.

Wspaniała stela grobowa znajdująca się w jego skalnym grobie w Tebach jest godna uwagi nie z powodu wyliczanki mężnych czynów [...], ale ze względu na niezwykle hymn do boga słońca Re oraz Hathor, bogini opiekuńczej, mającej, jak wierzą, swe mieszkanie wśród tebańskich wzgórz.

Na podstawie: Toby Wilkinson, *Powstanie i upadek starożytnego...*

Zadanie 3. Zapisz nazwę państwa, do którego religii nawiązuje tekst, oraz literę, którą oznaczono je na mapie.

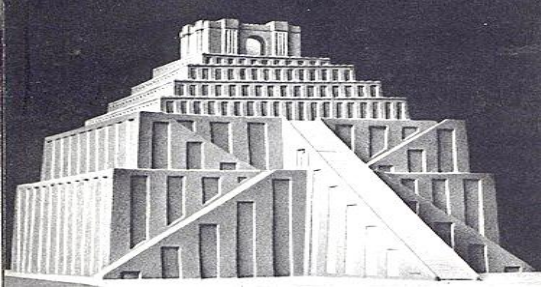

Źródło: Wikipedia

Nazwa państwa Państwo to oznaczone jest na mapie literą

Zadanie 4. Napisz, czym różniła się religia wspomniana w tekście źródłowym od religii ludu zamieszkującego obszar zaznaczony na mapie literą B.

.....
.....

Zadanie 5. Dokończ zdania, wybierając poprawną odpowiedź.

I.	Ukazana na zdjęciu budowla pełniła w starożytności funkcję		
		A	pałacu.
		B	świątyni.
		C	grobowca.
		D	spichlerza na zboże.
II.	Malowidło na fotografii to zabytek sztuki		
		A	sumeryjskiej.
		B	babilońskiej.
		C	egipskiej.
		D	greckiej.
III.	Widoczny na fotografii zabytek to dzieło starożytnych		
		A	Sumerów.
		B	Babilończyków.
		C	Izraelitów.
		D	Rzymian.

Źródło: Wikipedia

Tekst źródłowy do zadania 6.

Nie wolno było nikomu chować syna, jak mu się podobało, lecz natychmiast po ukończeniu szóstego roku życia brano wszystkich pod nadzór państwowy; podzieleni na drużyny żyli razem i nawykali do towarzystwa zarówno w trudach, jak i w odpoczynku.

Plutarch, *Żywoty sławnych mężów*, Likurg

Zadanie 6. Wskaż powiedzenie (związek frazeologiczny) dotyczące mieszkańców greckiej polis, którą charakteryzuje Plutarch.

- A. *pięta Achillesa*
- B. *mówić lakonicznie*
- C. *syzyfowa praca*
- D. *uciekać, gdzie pieprz rośnie*

Zadanie 7. Wstawiając znak „X” we właściwe miejsca w tabeli, zdecyduj, które z przyczyn upadku cesarstwa rzymskiego na zachodzie były wewnętrzne, a które zewnętrzne.

lp.	przyczyny	wewnętrzne	zewnętrzne
A.	Brak stabilnej władzy cesarzy, o wyborze których często decydowali legionieści (żołnierze).		
B.	Kryzys gospodarczy spowodowany m.in. koniecznością utrzymania ogromnej armii.		
C.	Wielka wędrówka ludów uciekających przed Hunami.		
D.	Zmniejszająca się liczebność Rzymu (miasta) i jego powolny upadek.		
E.	Podział państwa na część wschodnią i zachodnią.		

Zadanie 8. Zapisz cyframi rzymskimi datę upadku cesarstwa rzymskiego na Zachodzie.

.....

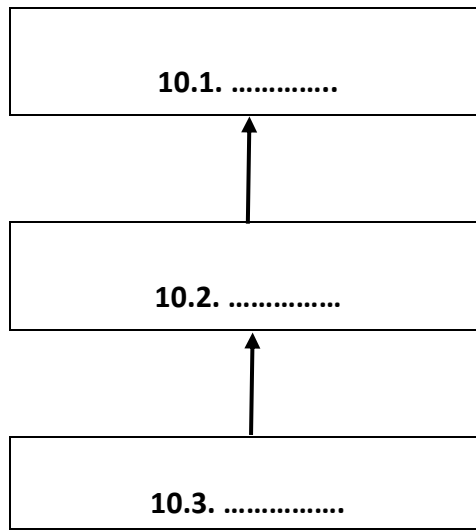
Zadanie 9. Nazwij system uprawy roli przedstawiony na poniższej ilustracji.

<https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DB56nffGc>

.....

Zadanie 10. Uzupełnij schemat przedstawiający drabinę feudalną, wpisując w odpowiednie miejsca litery A-C.

A. wasal

B. suzeren

C. senior

Zadanie 11. Wyjaśnij podkreślone w zdaniu pojęcie.

W średniowiecznym społeczeństwie ukształtował się podział społeczeństwa na stany.

.....
.....

Zadanie 12. Do podanych opisów dopisz nazwę stanu.

- A. Oprócz funkcji religijnych sprawowali ważne funkcje na dworze władcy.
- B. Mieli obowiązek chronić państwo i jego mieszkańców przed niebezpieczeństwami.
.....
- C. Zajmowali się głównie handlem i rzemiosłem.
- D. Często nie mogli opuszczać zamieszkiwanej i uprawianej przez siebie ziemi.

Zadanie 13. Dokończ zdanie.

Między XIII a XV wiekiem w większości państw europejskich, również w Polsce, ukształcił się ustrój (rodzaj rządów) określany jako, w którym władza monarchy została ograniczona na rzecz stanów.

Ilustracja i taśma chronologiczna do zadania 14.

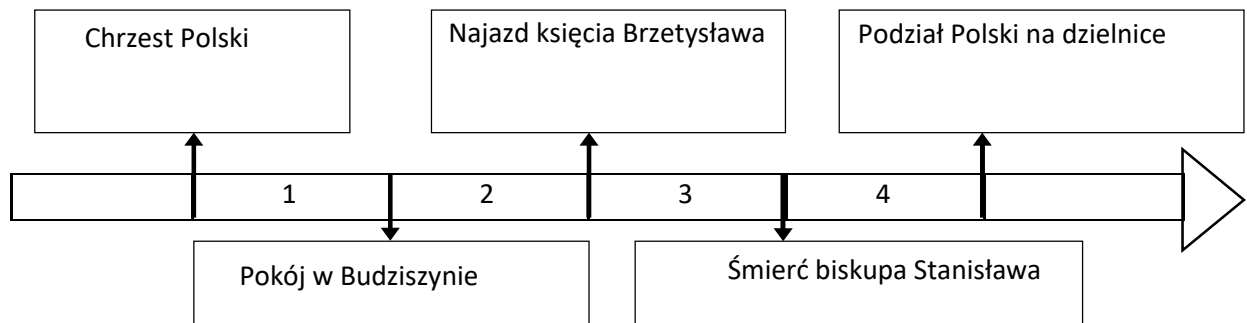

<https://www.katalogmonet.pl/Monety-polskie>

Zadanie 14. Podkreśl prawidłowe zakończenie zdania.

Najstarsza polska moneta – srebrny denar – pojawiła się za panowania władcy, którego koronacja miała miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

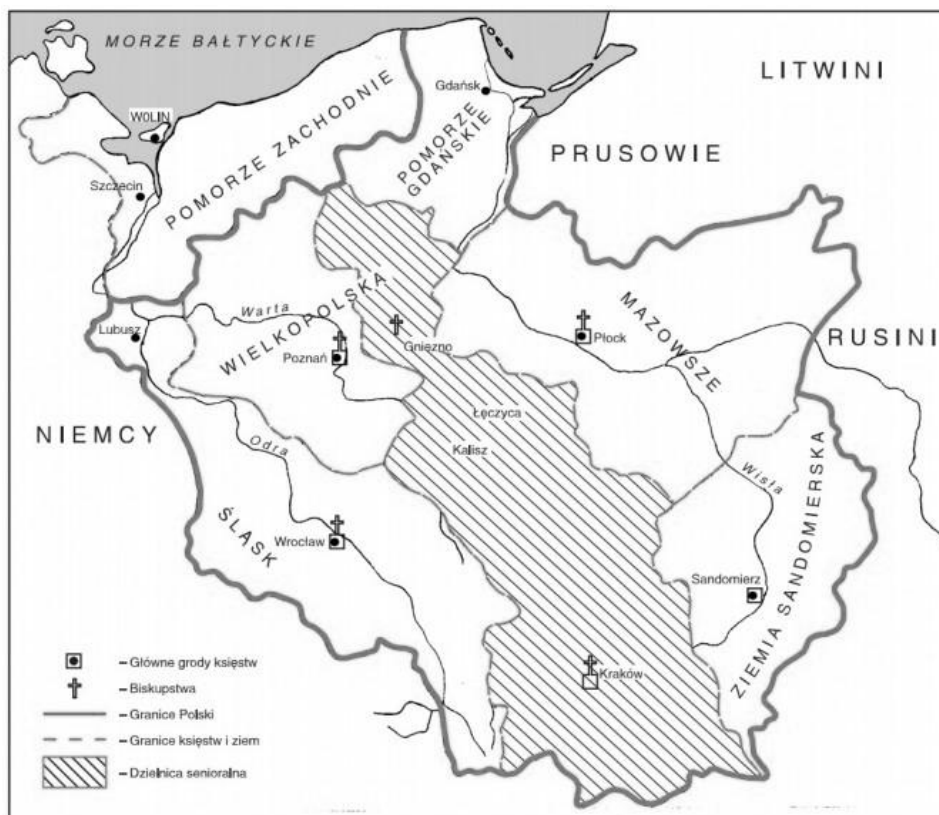
- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 15. Uzupełnij tabelkę dotyczącą organizacji Kościoła w Polsce pierwszych Piastów.

Władca	utworzone biskupstwo/-a (misyjne lub stałe)
Mieszko I	(wymień jedno)
Bolesław Chrobry	(wymień trzy)
Bolesław Krzywousty	(wymień jedno)

Mapa do zadania 16.

<https://opracowania.pl/>

Zadanie 16. Uzupełnij tekst tak, aby zdania były prawdziwe. W miejsce kropek wpisz literę A, B lub C.

Mapka przedstawia prawdopodobny podział państwa polskiego na mocy dokumentu wystawionego przez 16.1. Dokument został sporządzony 16.2. Na mocy dokumentu pierwszym seniorem został 16.3., a 16.4..... otrzymał jako dzielnicę dziedziczną Wielkopolskę.

16.1.	A. Kazimierza Odnowiciela	B. Władysława Hermana	C. Bolesława Krzywoustego
16.2.	A. pod koniec XI w.	B. w 1. połowie XII w.	C. w 2. połowie XII w.
16.3.	A. Władysław Wygnaniec	B. Mieszko Stary	C. Bolesław Kędzierzawy
16.4.	A. Kazimierz Sprawiedliwy	B. Bolesław Kędzierzawy	C. Mieszko Stary

Tekst do zadania 17.

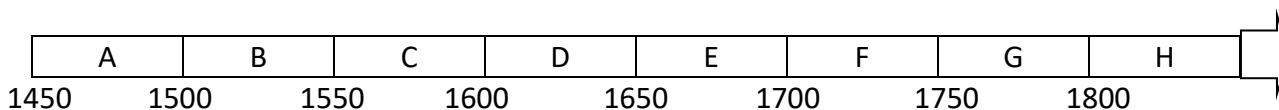
Nie w chlewie, ale człowiekiem wolnym urodziłem się, ani mi też zbywało na jedzeniu i odzieży, zanim do tej ziemi przybyłem. Wolność moją kocham i w całości ją zachowam. Z woli Bożej królem waszym przez was obrany zostałem. Przybyłem tu wskutek waszych próśb i nalegań. Wy sami włożyliście mi koronę na głowę. Jestem więc waszym rzeczywistym, a nie malowanym monarchą. Chcę panować i rozkazywać, i nie ścierpię, żeby kto nade mną panował. Bądźcie stróżami wolności waszej – to dobrze. Ale nie pozwolę, żebyście byli bakalarzami [nauczycielami] moimi i senatorów moich. Tak strzeżcie wolności waszej, aby się w swawolę nie przerodziła!

Reinhold Heidenstein, *Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do roku 1594*, XVI wiek

Zadanie 17. Zdecyduj, które zdania dotyczące tekstu są prawdziwe, a które są fałszywe. Wstaw znak „X” w odpowiednie miejsca tabeli.

		prawda	fałsz
A.	Autorem powyższych słów jest król Polski z dynastii Jagiellonów.		
B.	Według autora słów szlachta może pilnować wolności, ale jednocześnie uważać, by nie przerodziła się ona w anarchię.		
C.	Podkreślone w tekście zdania dotyczą rzeczywistej roli, jaką zamierza pełnić wybrany władca.		

Zadanie 18. Uzupełnij zdania, wpisując w miejsca wykropkowane odpowiednie litery z taśmy chronologicznej.

- I. Półwiecze, w którym powstały Prusy Książęce, oznaczono na taśmie chronologicznej literą
- II. Półwiecze, w którym abdykował król Polski Jan Kazimierz, oznaczono na taśmie chronologicznej literą
- III. Półwiecze, w którym Stanisław Leszczyński dwukrotnie zasiadał na tronie polskim, oznaczono na taśmie chronologicznej literą